

zy Uniwersytetu: Bogu i Ojczyźnie w duchu humanizmu. Taka niezłomna postawa ks. Granata powodowała rozczarowanie władzy komunistycznej, która liczyła na współpracę. Ks. Granat wkładał wiele troski, aby przyszła kadra polskiej inteligencji była kształcona i wychowywana w duchu wiary, z nastawieniem na pracę dla ojczyzny i Kościoła. Jednocześnie ks. Granat starał się nie prowokować sytuacji, które doprowadziłyby władzę państwową do nękania uczelni. Na wszystkich zajmowanych stanowiskach i urzędach ks. Granat odznaczał się wzorową sumiennością w wykonywaniu powierzonych zadań, pracowitością i zaangażowaniem, zawsze w duchu humanizmu i personalizmu chrześcijańskiego. W ten sposób wpisał się pięknie w historię uniwersytetu, Kościoła i ojczyzny jako wzór człowieka, kapłana i patrioty.

Książka została opatrzona bogatą dokumentacją źródłową w formie kserokopii, co stanowi jej czwartą część. W ten sposób czytelnik ma możliwość wglądu w historyczne dokumenty, odbierając niejako lekcję pogładową, jak wyglądał sposób sporządzania i rejestrowania informacji o osobach inwigilowanych w czasie PRL. Książka stanowi niezwykle bogate źródło informacji o tym właśnie okresie życia ks. Granata, szczególnie kiedy pełnił funkcję rektora KUL, dotąd nieprezentowaną. Opatrzona poglądowym materiałem źródłowym stanowi cenny materiał historyczny i badawczy, a zarazem jest świadectwem niezłomności ks. Wincentego Granata wobec opresji aparatu komunistycznego.

Opracował ks. Grzegorz Barth

Halina Irena Szumił, *Magister veritatis et caritatis. Sługa Boży ks. Wincenty Granat (1900–1979)*, Sandomierz 2023, ss. 330.

Publikacja stanowi wyraz wdzięczności Bogu za dar kapłaństwa służby Bożego ks. Wincentego Granata, prezbitera diecezji sandomierskiej, w stulecie jego święceń kapłańskich (1924–24 sierpnia 2024). Wydarzenie święceń kapłańskich było jednym z najważniejszych w życiu Wincentego Granata, za co zawsze był wdzięczny Opatrzności Bożej. Posługę tę pełnił przez pięćdziesiąt pięć lat, żył tym sakramentem, realizował go na wiele sposobów jako prefekt, wykładowca, nauczyciel, kapelan, opiekun duchowy. Wszyscy, którzy znali osobiście ks. Granata, a szczególnie księża stu-

diujący w seminarium duchownym czy księża doktoranci KUL, byli zgodni co do wzorowej postawy kapłańskiej ks. Granata. Przenikała go głęboko świadomość bycia kapłanem, człowiekiem modlitwy i kontemplacji. Na co dzień nie rozstawał się ze strojem duchownym.

Książka składa się z czterech rozdziałów, uzupełniona jest bogatymi aneksami. Pierwszy rozdział (s. 15–36) prezentuje osobę i działalność księdza Wincentego Granata. W tej części znajdziemy liczne fotografie z życia bohatera książki.

W drugim rozdziale (s. 37–61) autorka przedstawiła sylwetkę duchową sługi Bożego. Uczyniła to, wyodrębniając najpierw człowieczeństwo, następnie chrześcijaństwo oraz kapłaństwo jako modusy postawy duchowej ks. Granata. Są to – jej zdaniem – dominujące cechy jego osoby, jakie wyłaniają się z dokumentów oraz świadectw kolegów i uczniów.

Trzeci rozdział (s. 65–142) podejmuje opis posługi kapłańskiej sługi Bożego. Najpierw została omówiona posługa dla ogółu wiernych, szczególnie posługa kaznodziejska, a potem posługa kapłańska wobec duchowieństwa, a więc: wykłady, konferencje, rekolekcje, sakrament pokuty i pojednania. Podkreślono także przykład życia kapłańskiego ks. Granata, zwłaszcza jego relację do mszy św. Ważnym aspektem pracy kapłańskiej była również posługa wobec żeńskich zgromadzeń zakonnych – wymienione zostały cztery takie wspólnoty zakonne. Ks. Profesor wywarł ogromny wpływ na formację duchową i intelektualną opisanych zgromadzeń. Wielokrotnie przekonywał o potrzebie studium ich duchowości, powrotu do myśli założycieli i włączenia się w nurt bieżących zadań Kościoła. W tym względzie wyprzedzał naukę Soboru Watykańskiego II.

W czwartym rozdziale (s. 143–162) zamieszczono informacje oraz kalendarium związane z procesem beatyfikacyjnym sługi Bożego na etapie diecezjalnym, rozpoczętym 12 czerwca 1995 roku.

Publikacja jest uzupełniona aneksami. Najpierw zamieszczono teksty ks. Granata dotyczące teologii i duchowości kapłańskiej, a następnie zaprezentowano opracowania innych autorów poświęcone wizji kapłaństwa według ks. Granata. Ponadto znajdujemy tam wiersze dedykowane powyższej tematyce.

Lektura książki jest pożyteczna, ponieważ przybliży osobę i dokonania ks. Wincentego Granata, zwłaszcza czyni się to poprzez ukazanie jego posługi kapłańskiej i duszpasterskiej. Był on wybitnym humanistą, uczy-nym, ale przede wszystkim świątobliwym chrześcijaninem i wzorowym kapłanem, który całym sobą ukochał Chrystusa i starał się być mu wierny. W jego osobie i życiu można dostrzec synergii tego, co ludzie, i tego,

co Boskie, przyrodzone i nadprzyrodzone. Dla swoich uczniów pozostał przykładem gorliwego i ofiarnego kapłana w służbie Bogu, Kościołowi i ojczyźnie. Z tego też względu publikacja stanowi nie tylko cenne źródło naukowe, ważne świadectwo wiary wybitnego człowieka, ale i pomoc w kształtowaniu postawy prawdziwie chrześcijańskiej i kapłańskiej dla kolejnych pokoleń.

Opracował ks. Grzegorz Barth